

der nu forestaar. Jeg tror, det ærede Medlem her noget oversaa eller i alt Fald ikke tilstrækkeligt regnede med de Forarbejder, der er blevet gjort, og heller ikke tilstrækkelig regnede med, i hvor høj Grad Skolespørgsmaalet har staaet paa Dagsordenen herhjemme i en lang Aarrække og er blevet gennemdrøftet. Derfor tror jeg, at Arbejdet kan gøres i den foreslaaede Tid, naar det ledes med tilstrækkelig Fasthed og Bestemthed; thi Arbejdet for Kommissionen bliver i meget høj Grad at drage Konsekvenserne af den Debat, der under forskellige Former er blevet ført baade her paa Rigsdagen og udenfor Rigsdagen i de Aar, der er gaaet.

Jeg tillod mig i min foregaaende Tale at gøre opmærksom paa, at mange Medlemmer og mange Mennesker her i Landet svæver i en Misforstaaelse angaaende det radikale Venstres Stilling til Religionsundervisningen. Jeg gjorde den Bemærkning i Forbindelse med min Omtale af Kommissionen, fordi jeg vilde afværge, at der blev rejst den Mistanke, at man gennem denne Kommission paa en eller anden Maade vilde Religionsundervisningen til Livs. Jeg gav ikke min Udtalelse nogen bestemt Adresse, men den faldt ved det ærede 20de Medlem for Hovedstaden, og jeg tror, den der faldt paa et godt Sted, thi det viste sig, at det ærede Medlem svævede i denne Vildfarelse. Den er ogsaa blevet fremsat i den offentlige Debat i anonyme Pjecer, den Slags Pjecer er som oftest anonyme; jeg har en saadan anonym Pjece, der hedder „En fri Kirke i et frit Folk“. Nu vilde jeg forleden Dag vise, hvordan Forholdene ligger, og jeg vil gøre det igen i Dag; jeg beder det ærede Medlem tage mine Ord til Efterretning. Det ærede Medlem tog dem ganske vist til Efterretning forleden, men syntes alligevel at ville slaa det hele noget hen, idet det ærede Medlem udtalte følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse maa citere: Ganske vist havde jeg sagt, at det ikke var Meningen at komme Religionsundervisningen til Livs, men — sagde det ærede Medlem — „jeg maa dog sige, at jeg nu gennem adskillige Aar har deltaget i mange Møder og staaet overfor Repræsentanter for det Parti, han (Johs. Fog-Petersen) tilhører, som i udpræget Grad netop var

Talsmænd for dette Partis Skoleideer, og at det dog er bekendt, at der herhjemme i lang Tid har været Bestræbelser fremme for at sekularisere Skolen“. Jeg ved ikke, hvem det ærede Medlem har diskuteret med. Det ærede Medlem diskuterer rundt omkring i Landet med forskellige, men dersom de Herrer, som det ærede Medlem har diskuteret med, har sagt andet om det radikale Venstres Stilling til Skolespørgsmaalet og det religiøse Spørgsmaal end det, jeg har udtalt her fra denne Plads forleden, har de givet en Besked, der ikke er rigtig. Naar jeg udtalte mig her forleden Dag, udtalte jeg mig ikke alene paa egne Vegne, men som mit Partis valgte Ordfører i denne Sag og i nøje Overensstemmelse med det radikale Venstres Program. Derfor fremsatte jeg denne Oplysning, og jeg gentager den nu, fordi det ærede Medlem selvfølgelig gerne vil vide rigtig Besked om dette Forhold. Nu har det ærede Medlem faaet rigtig Besked, og jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem vil benytte Lejligheden til at bringe denne rigtige Besked videre, hvor der maatte gives Anledning dertil ude omkring i den offentlige Skoledebat ogsaa udenfor denne Sal. Jeg skal ikke komme meget ind paa de Betragtninger, det ærede Medlem ellers gjorde gældende angaaende Religionsundervisningen. Der vil blive Lejlighed til at drøfte dem i Kommissionen eller paa anden Maade. Jeg skal kun sige, at det forekommer mig, at det ærede Medlem var ved at gøre Religionsundervisningen og Religionen til et Slags pædagogisk Middel i Skolen, et moralsk Opdragelsesmiddel. Det er ikke nogen ny Tanke at ville benytte Religionen paa denne Maade, men det forekommer mig — det skal jeg ærligt tilstaa —, at det ikke er en religiøs Brug af Religionen. Jeg tror ikke, at der i vore Tider vil være særlig Jordbund for den Tale. Jeg tror med andre Ord, at Udviklingen gaar i Retning af en mere religiøs Forstaaelse af, hvad Religion er. Naar den Forstaaelse breder sig, kommer Religionen ogsaa først rigtig til sin Ret. Man kan ikke, og man bør ikke mistænkeliggøre denne Kommission med Bemærkninger om, at det radikale Venstres Stilling til Religionsundervisningen er saadan, at man